

Medzinárodný deň tolerancie – 16. november

- myšlienka pochádza z organizácie UNESCO
- vyhlásený **16.11.1996** Valným zhromaždením OSN
- poslaním je zvýšiť povedomie spoločnosti o potrebe tolerancie a nebezpečenstve intolerancie

Všeobecná deklarácia ľudských práv - 10. december 1948

- článok 1 vyjadruje filozofiu, na ktorej Deklarácia spočíva:

„Všetci ľudia sa rodia slobodní
a rovní v dôstojnosti a v právach.“

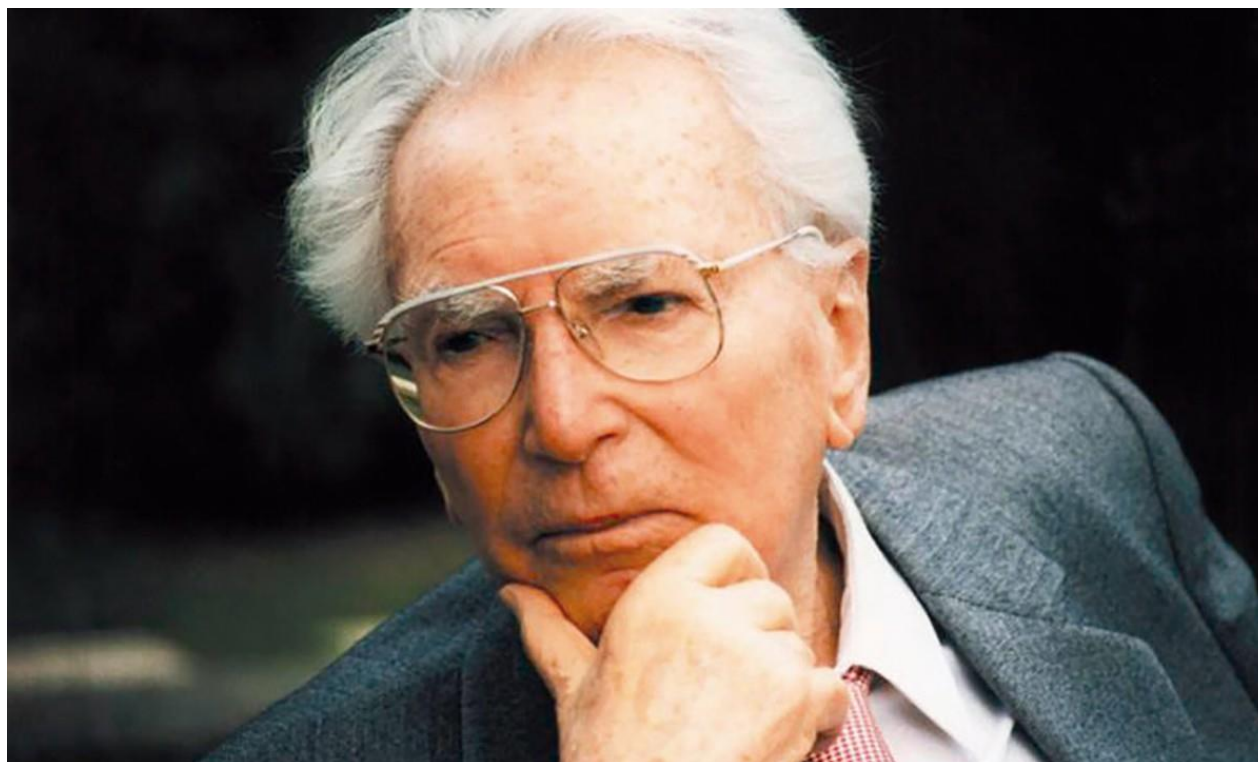
Slnko svieti na všetkých rovnako

- Ak je niekto iný než my, neznamená to, že je lepší alebo horší
- je iba iný

Tolerancia

- spôsob myslenia a konania charakterizovaný **znášanlivosťou**
- uznávanie ľudských práv a základných slobôd iného človeka
- rešpektovanie rozmanitosti iných kultúr
- odmietanie **predsudkov** vo všetkých oblastiach spoluzitia (národnostné/etnické, náboženské, zdravotné, generačné)

„Tolerancia nespočíva v tom, že zdieľame názor niekoho iného, ale v tom, že poskytneme druhému právo mať iný názor.“

Viktor Frankl

Tolerancia má svoje hranice

- **Nemôžeme byť tolerantní:**

- k týraniu, násiliu, neznášanlivosti
- k prejavom rasizmu, fašizmu, extrémizmu
- k ľuďom, ktorí neuznávajú ľudské práva pre ostatných
- k ničeniu životného prostredia
- netolerujeme lož, ponižovanie, vyhrážanie, výsmech

- Tam, kde tolerancia končí, začína **INTOLERANCIA** (netolerancia).

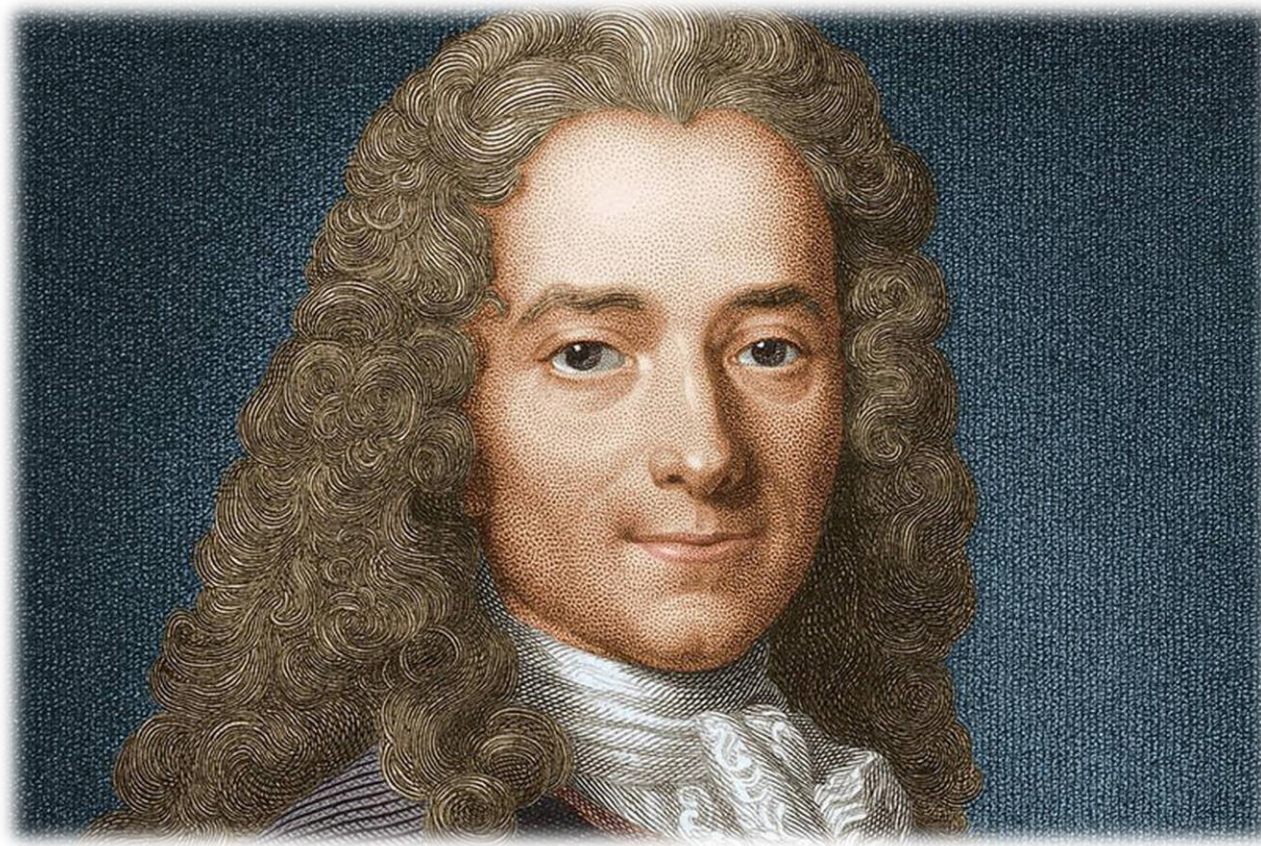
- **Prejavy:**

- diskriminácia, predsudok
- násilie, nenávisť
- extrémizmus, rasizmus, xenofóbia

- **Byť tolerantný, neznamená byť pasívny, ani ľahostajný, neznamená ani prijímať všetko, čo sa nám ponúka.**

Bez tolerancie niet demokracie

„ Mysli za seba a nechaj druhým rovnaké privilégium. “

Voltaire

**Ďakujeme
za pozornosť**

Žiacka školská rada

17. november

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=CRAj-RvXfFk>

VEDOMOSTNÝ KVÍZ

- 1. Aké je synonymum slova tolerancia?**
- 2. Kedy si pripomíname Medzinárodný deň tolerancie?**
- 3. Súhlasíš s tvrdením že „ Demokracia nie je diktatúra väčšiny, ale hľadanie dobra pre všetkých.“ ?**

4. Doplňte charakteristiky a správne pojmy:

1. Rešpektovanie cudzieho názoru, znášateľnosť, trpezlivosť je
2. Nenávisť voči ľuďom inej rasy, utlačanie inej rasy je
3. Strach, nenávisť k cudzincom je
4. Pohrdavý až nepriateľský postoj, hotová myšlienka o osobe alebo skupine osôb bez dostatočného poznania a dôvodu je

5. Dvaja ľudia vykonávajú tú istú prácu. Jeden z nich dostáva nižšiu mzdu. Podľa vás sa princíp rovnosti poruší a takýto postup zamestnávateľa je nesprávny iba v prípade, ak pracovník, ktorý dostáva nižšiu mzdu.

- a) má nižšiu kvalifikáciu
- b) má menej pracovných skúseností
- c) pracuje menej hodín
- d) má iné pohlavie

6. Ktorá z nasledujúcich situácií by najviac spôsobila, že VLÁDA BUDE OZNAČOVANÁ AKO NEDOMOKRATICKÁ?

- a) ľudia nemajú dovolené kritizovať vládu
- b) politické strany sa často medzi sebou hádajú
- c) ľudia musia platiť vysoké dane
- d) každý občan má právo na prácu

7. Ku ktorému roku sa viaže NEŽNÁ REVOLÚCIA?

- a) 1991
- b) 1990
- c) 1989
- d) 1988

8. Kto inicioval protesty zo 17. novembra?

- a) študenti
- b) Charta 77
- c) Štátna bezpečnosť
- d) Občianske fórum a Verejnosť proti násiliu

9. Kedy sa konali prvé slobodné voľby?

- a) 1989
- b) 1992
- c) 1990
- d) 1993

10. S čím štrngali ľudia na námestí počas Nežnej revolúcie?

- a) kľúčmi
- b) zvončekom
- c) pohárikmi
- d) bubnom

SPRÁVNE ODPOVEDE:

1. znášanlivosť, zhovievavosť, uznanlivosť, trpezlivosť
2. 16. november
3. ÁNO
4. tolerancia, rasizmus, xenofóbia, predsudok
5. D
6. A
7. C
8. A
9. C
10. A

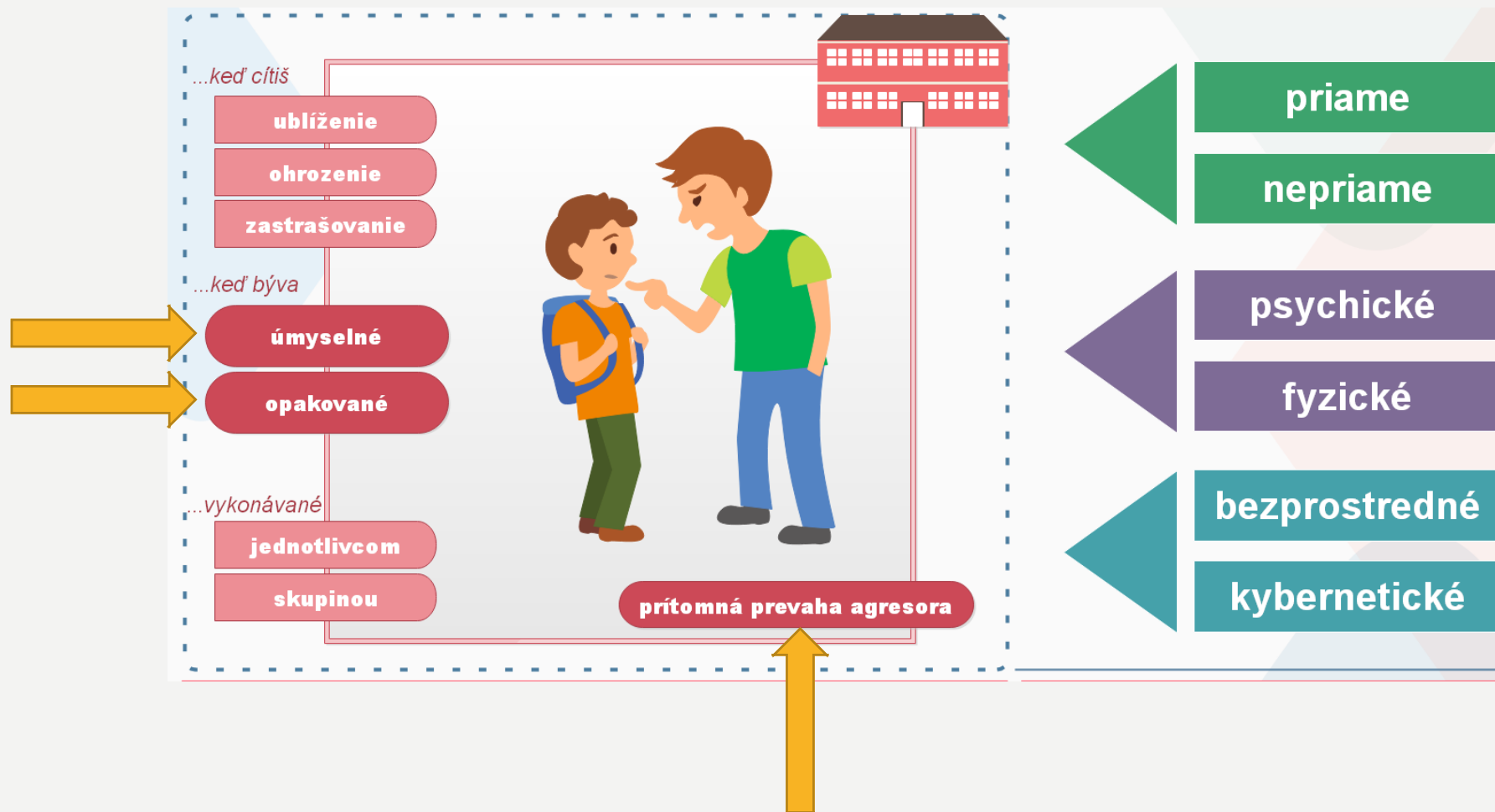

ŠIKANOVANIE

ZO ŽIVOTA...VLASTNÉHO

<https://www.youtube.com/watch?v=Ik98AFO3QCw>

ČO JE ŠIKOVANIE?

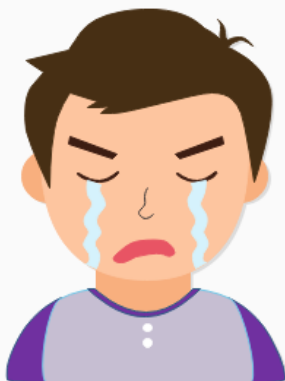

ÚČASTNÍCI ŠIKANOVANIA

AGRESOR

Agresor je ten, kto šikanuje. Má potrebu získať prevahu nad obeťou, snaží sa ju ponížiť a zosmiešniť. Dokazuje tým sebe alebo ostatným svoju moc a prevahu.

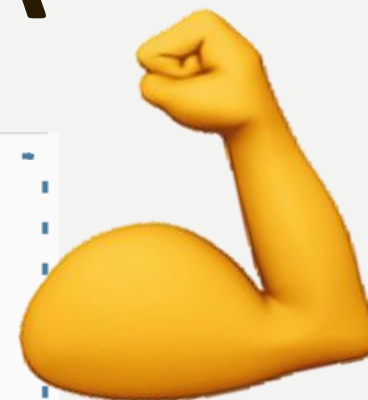
OBEŤ

Obeťou je ten, kto je šikanovaný. Môže sa ňou stať ktokoľvek, kto sa nevie, nemôže alebo nedokáže brániť. Aj pre silného človeka môže byť problém postaviť sa agresorovi.

PUBLIKUM

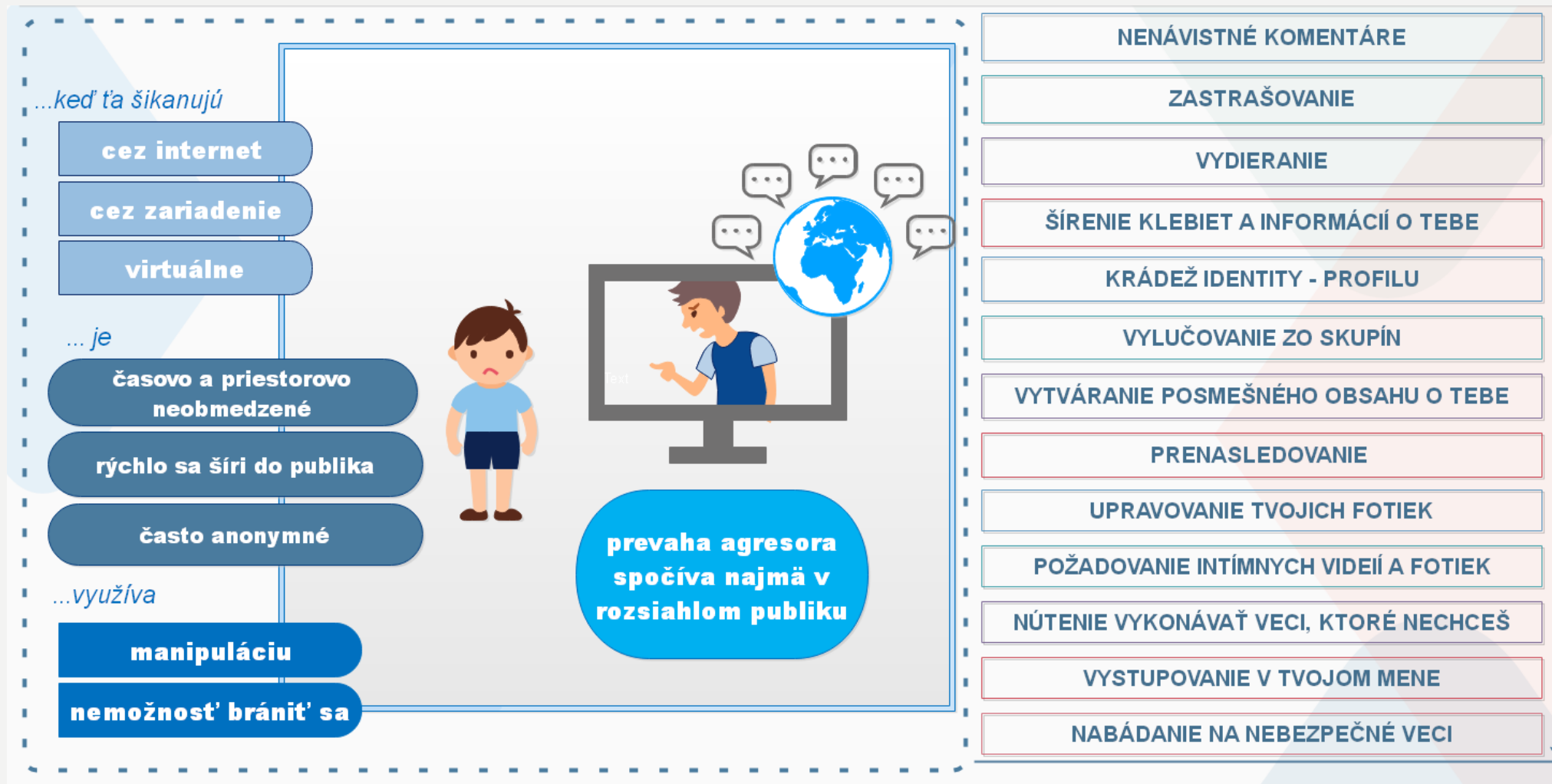
Svedkovia šikanovania alebo aj žiaci triedy, kde dochádza k šikanovaniu, môžu rozhodnúť, či agresorovi umožnia šikanovať druhých alebo ochránia obeť. Prevahu získava agresor často práve tým, že sa ostatní smejú alebo agresora povzbudzujú.

PREJAVY ŠIKANOVANIA

KYBERŠIKANOVANIE

DÔSLEDKY

AGRESOR

OBEŤ

PUBLIKUM

ZÁKON Č. 300/2005 Z.Z.

§ 155 Ublíženie na zdraví

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov...

§ 190 Hrubý nátlak

(1) Kto iného násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti poskytnúť plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy pre seba alebo pre tretiu osobu za služby vlastné alebo služby tretej osoby, ktoré mu za takéto plnenie proti jeho vôli vnucuje, a to aj vtedy, ak také služby predstiera, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov...

§§ 201, 201a, 201b Sexuálne zneužívanie

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov...

§ 360 Nebezpečné vyhrážanie

(1) Kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmu na zdraví alebo inou ťažkou ujmu takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok...

www.exkurzie.com

§ 183 Obmedzovanie osobnej slobody

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky...

§ 192 Nátlak

(1) Kto iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, zneužívajúc jeho hmotnú núdzu alebo naliehavú nemajetkovú potrebu, alebo tieseň vyvolanú jeho nepriaznivými osobnými pomermi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky...

§ 212 Krádež

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a.písm. a) - g), potrestá sa odňatím slobody až na dva roky...

§ 360a Nebezpečné prenasledovanie

(1) Kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života, tým, že... písm. a) - e), potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok...

§ 188 Lúpež

(1) Kto proti inému použije násillie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov...

§ 194 Porušovanie domovej slobody

(1) Kto neoprávnené vnikne do obydllia iného alebo tam neoprávnené zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky...

§ 215 Neoprávnené užívanie cudzej veci

(1) Kto sa zmocní cudzej veci malej hodnoty v úmysle prechodne ju užívať alebo kto na cudzom majetku spôsobí malú škodu tým, že neoprávnené vec, ktorá mu bola zverená, prechodne užíva, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok...

§ 368 Výroba detskej pornografie

(1) Kto využije, získa, ponúkne alebo inak zneužije dieťa na výrobu detskej pornografie alebo detského pornografického predstavenia alebo umožní také jeho zneužitie, alebo sa inak podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov...

§ 370 Prechovávanie detskej pornografie

(1) Kto prechováva detskú pornografiu alebo kto koná v úmysle získať prístup k detskej pornografii prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 189 Vydieranie

(1) Kto iného násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov...

§ 200 Sexuálne násillie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov...

§ 245 Poškodzovanie cudzej veci

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok...

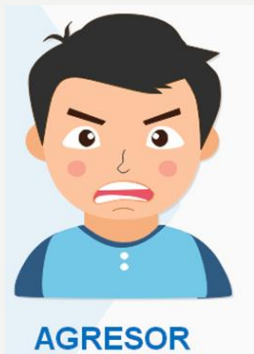
§ 369 Rozširovanie detskej pornografie

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovážuje, sprístupňuje alebo inak rozširuje detskú pornografiu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 373a Ohováranie

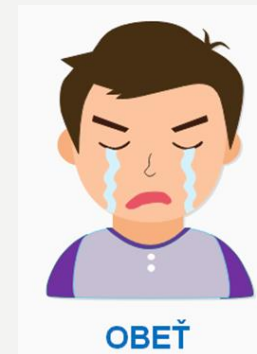
(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

CIEĽ → ČO S TÝM UROBIŤ?

pracovať na sebe

AKO?

KEĎ SOM SVEDKOM ŠIKANOVANIA

Ak nemôžeš urobiť všetko, urob aspoň niečo...

OCHRÁŇ
OBET

1

ZAVOLAJ
POMOC

2

POMÔŽ
OBETI

3

ZAPÍŠ SI,
ČO SA
STALO

4

POVEDZ
TO
DOSPELÝM

5

OVERENIE, ZAMYSLENIE, DISKUSIA

<https://mladiludiaazivot.sk/kviz-o-nasili-a-sikane-ake-su-tvoje-vedomosti/>

ASERTIVITA

pasívne
správanie

-
-

ASERTÍVNE
správanie

umpřímnost
rozhodnost
čestnost
pozitivita
jistota
respekt
Asertivita

agresívne
správanie

-
-

ASERTIVITA

- Priama a úprimná komunikácia o tom, kto sme a čo chceme (Berko, Wolvin 1985).
- Jasné a autentické vyjadrenie vlastného cítenia, myslenia a prianí spôsobom, ktorý rovnako rešpektuje práva seba i druhých ľudí; spolu s tým však preberám ZODPOVEDNOSŤ za svoje rozhodnutia, slová a skutky.

AKO NA TO?

- 1. **POZNANIE** – rozpoznať svoje pocity a potreby, vnímať to, čo sa vo mne deje a čo potrebujem.
- 2. **PREJAVENIE** – schopnosť primerane prejsť svoje pocity a potreby → *o chvíľku viac*.
- 3. **PRESADENIE** – ak po diskusii a zvážení nezmením svoj názor, trvať na svojich požiadavkách a potrebách.

PRÁVA KAŽDÉHO ČLOVEKA

- právo posudzovať svoje vlastné správanie, myšlienky a emócie a byť za ne zodpovedný
- právo povedať NIE
- právo posúdiť, nakoľko je zodpovedný za riešenie problémov iných ľudí
- právo zmeniť svoj názor
- právo povedať JA NEVIEM
- právo byť nezávislý na dobrej vôli ostatných

PRÁVA KAŽDÉHO ČLOVEKA

- právo robiť chyby a byť za ne zodpovedný
- právo robiť nelogické rozhodnutia
- právo povedať JA TI NEROZUMIEM
- právo povedať JE MI TO JEDNO

! nesieš **ZODPOVEDNOSŤ** za svoje rozhodnutie a konanie

! rovnaké práva ako máš ty, má aj **DRUHÝ človek**

AKO VHODNE ODKOMUNIKOVAŤ SVOJE POTREBY, NÁZORY A MYŠLIENKY

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=f1sdRjRZi00&t=664s>

ĎAKUJEME ZA POZORNOST!

Kritické myslenie

<https://www.youtube.com/watch?v=Xtx6GXSylwQ>

Príloha: Príklady argumentačných faulov a ich riešenie

Príklad č. 1: Ľavicová vláda sa rozhodla v krajine zvýšiť minimálnu mzdu aj rodičovský príspevok. Zároveň zaviedla výrazné sociálne štipendiá, ktoré žiakom z chudobnejších rodín umožňujú pokryť všetky náklady na cestu do školy aj pracovné pomôcky. Pravicová opozícia na tieto opatrenia reagovala nasledovne: *„Je to jasné, XY politik je klamár a zlodej, z takéhoto návrhu nemôže vzísť nič dobré! Vozí sa na jachte a hrá sa na ľudomila. Tie peniaze by sa dali využiť oveľa múdrejšie.“*

Príklad č. 2: Vláda sa rozhodla zlepšiť podmienky v utečeneckých táboroch, ktoré sú preplnené. Zaviedla intenzívnu výstavbu nových priestorov a zvýšila počet učiteľov, ktorí sa v týchto táboroch venujú detským utečencom. Bulvárne noviny na tieto opatrenia reagovali nasledovne: *„Vláda sem pozýva ďalších migrantov! Takýmto tempom čoskoro každý z nich dostane nové auto a vlastný dom so záhradou ako bonus.“*

Príklad č. 3: Webové stránky firmy, ktorá ponúka pochybné liečebné postupy, uverejnili nasledujúci text: *„Malička Sára zvíťazila nad rakovinou. Krutá liečba v nemocnici ju takmer zabila, lekári do nej napriek plaču píchali jednu ihlu za druhou. Zúfalí rodičia sa na to už nedokázali pozerať, a tak ju zobrali domov. Obrátili sa na nás a my sme jej začali každý deň posielať energiu. Nasadili sme jej aj prísny pôst, kyslú kapustu a trikrát denne kloktala výrobok, ktorý predávame. Účinky boli zázračné a dnes sa už krásne dievčatko opäť usmieva. Trápite sa aj vy? Trpia vaši blízki? Obráťte sa na nás a vyliečime vás tak, ako sme pomohli Säre.“*

Riešenie príkladu č. 1: Obsahuje osobný útok. Aj ak by daný politik naozaj kradol, nič to nevypovedá o užitočnosti opatrení, ktoré zaviedol. Takisto je nepodstatné, či sa vozí na jachte. Je potrebné vyjadriť sa k jadru opatrení (môžu reálne niekomu pomôcť? akému veľkému počtu ľudí a ako zásadne? za akú cenu? dalo by sa týmto ľuďom pomôcť efektívnejšie? ako napríklad?), nie k osobe navrhovateľa.

Riešenie príkladu č. 2: Obsahuje klamlivé tvrdenie (vláda nikoho nepozvala, návrh sa týka tých utečencov, ktorí už sú v krajine) a šikmú plochu (autá, domy a záhrady nikto nespomínal). Korektná kritika návrhu by mala smerovať k jadru opatrení (máme na to dosť financií? dokážeme rýchlo získať nových učiteľov, keď ich príprava trvá niekoľko rokov? a pod.) a k možným alternatívam (nebolo by účinnejšie najprv lepšie chrániť spoločné hranice, aby sa znížil počet ilegálnych migrantov? nemali by sme financie investovať primárne do vzdelávacích kurzov a jazykovej prípravy pre dospelých utečencov, aby sa dokázali lepšie zamestnať na trhu práce a potom si s rodinami nájsť samostatné ubytovanie? a pod.).

Riešenie príkladu č. 3: Príspevok používa silne emotívny jazyk („krutá liečba“, „lekári napriek plaču pichali“, „zázračné účinky a krásne dievčatko“), ktorým navodzuje rozdiel medzi zlou nemocnicou a dobrou alternatívou. Problémom je aj miešanie kauzality a korelácie – ak sa aj Sára náhodou vyliečila po nasadení pôstu, kapusty a kloktadla, neexistuje žiaden dôkaz, že to bolo v ich dôsledku. Liečba v nemocnici vychádza z prísne stanovených lekárskeho štandardov a výskumov, ktoré preukázali účinky liečby na jednotlivé typy rakoviny. Jej vplyv a účinok si vyžadujú dôkladné posúdenie a zváženie možností a dopadov.